

Z. Br.

Historia starań o Uniwersytet na Pomorzu Gdańskim

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 15/2, 419

1970

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(Dla przypomnienia podać można, że „Studia”, oprócz pierwszych czterech tomów przedseryjnych, składają się z następujących serii: A — „Historia Nauk Społecznych”; B — „Historia Nauk Biologicznych i Medycznych”; C — „Historia Nauk Matematycznych, Fizyko-Chemicznych i Geologiczno-Geograficznych”; D — „Historia Techniki i Nauk Technicznych”; E — „Zagadnienia Ogólne”).

Właściwą bibliografię poprzedza wstęp podający krótko historię „Studiów” oraz opis bibliograficzny wszystkich ich tomów i zeszytów, zamyka natomiast indeks autorów oraz osób i nazw instytucji, występujących w tytułach artykułów.

R. T.

Z C Z A S O P I S M K R A J O W Y C H

HISTORIA STARAŃ O UNIWERSYTET NA POMORZU GDAŃSKIM

W nrze 1/1970 miesięcznika „Litera” Andrzej Bukowski opublikował artykuł *Droga do uniwersytetu w Gdańsku*, w którym przedstawił kolejne fazy starań o ten uniwersytet. Pierwsza publicznie rzucona myśl w sprawie utworzenia uniwersytetu na przyznanym Polsce po I wojnie światowej Pomorzu ukazała się w 1920 r., na łamach toruńskiego „Głosu Robotniczego”. Problem ten nabrał szerszego rozgłosu w 1923 r., z okazji obchodów 450 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Następną fazą dyskusji przypadła na lata 1930—1939. Zabrało wówczas głos wielu wybitnych uczonych. Po II wojnie światowej pierwsza publikacja na ten temat ukazała się w 1946 r. Artykuł prof. A. Bukowskiego doprowadzony jest do 1954 r. W nrze 2/1970 „Litera” autor ten pisał o ostatniej fazie tych starań.

Jak wiadomo, decyzja o zorganizowaniu uniwersytetu w Gdańsku zapadła latem 1969 r., a formalne powołanie Uniwersytetu Gdańskiego nastąpiło w marcu 1970 r.

Z. Br.

POLAK — TWÓRCĄ PIERWSZEGO ZARYSU EKONOMETRII

Wyróżnienie po raz pierwszy w dziejach nagrodą Nobla dwóch ekonomistów: Ragnara Frischa (Norwegia) i Jana Tinbergena (Holandia), zwróciło uwagę szerszej opinii publicznej zarówno na laureatów, jak i na reprezentowaną przez nich specjalność. Obaj laureaci są współtwórcami nowej gałęzi wiedzy ekonomicznej — ekonometrii, obaj też odegrali decydującą rolę w powstaniu w 1931 r. międzynarodowego towarzystwa ekonometrycznego oraz jego czasopisma („Econometrica”). Nagroda Nobla wiąże się właśnie z ich wkładem w dzieło matematyzacji badań ekonomicznych i wkład ten nie jest przez nikogo kwestionowany.

Ale z tej okazji stały się znane pewne fakty, które rzucają ciekawe światło również na rozwój polskiej myśli ekonomicznej w tej dziedzinie. Okazało się, że Polska jest nie tylko ojczyzną ekonomistów — zaliczanych do światowej czołówki — którzy mają istotny udział w tworzeniu ekonometrii, ale że również sam termin „ekonometria” został stworzony w języku polskim.

Powszechnie uważa się, że termin ten wprowadził na wzór terminu „biometria” jeden z wymienionych laureatów, Ragnar Frisch, w 1926 r.¹ Tymczasem list Emila

¹ Zob.: *Ekonometria*. W: *Wielka encyklopedia powszechna PWN*. T. 3. Warszawa 1964, ss. 328—329; oraz: O. Lange, *Wstęp do ekonometrii*. Wyd. 2. Warszawa 1961, s. 13.